

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ

**КОВЦУН Марічка, здобувач вищої освіти,
спеціальність 071 Облік і оподаткування,
Хмельницький національний університет**

Анотація: Розглянуто призначення облікової політики на підприємстві. Визначено основні проблеми, які виникають в обліку податку на додану вартість на підприємстві. Встановлено етапи формування облікової політики на підприємстві. Запропоновано основні блоки, які слід включити до облікової політики підприємства щодо ПДВ

Ключові слова: облікова політика, податок на додану вартість, облікова політики щодо податку на додану вартість, етапи формування облікової політики

Сучасний стан розвитку ринкових відносин передбачає, що підприємства розробляють власні правила ведення бухгалтерського обліку та закріплюють їх відповідними внутрішніми нормативними документами. Це також стосується облікової політики підприємства.

Згідно Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», встановлено, що «облікова політика – це сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності» [1].

Необхідно погодитися з думкою Кулик В.А., що «облікова політика визначає ідеологію економіки підприємства на тривалий період, сприяє посиленню обліково-аналітичних функцій в управлінні підприємством, дає змогу оперативно реагувати на зміни, що відбуваються у виробничому процесі, ефективно пристосовувати виробничу систему до умов зовнішнього середовища, знизити економічний ризик і добитися успіхів в конкурентній боротьбі. Облікова політика посилює ефективність пристосування господарюючих суб'єктів до змін у конкурентному середовищі та знижує економічні ризики» [2, с. 55].

Призначення облікової політики полягає в «упорядкуванні облікового процесу та лібералізації системи обліку на підприємстві, формуванні методики обліку майна, капіталу і зобов'язань фактів господарської діяльності та результатів діяльності підприємства на основі загальноприйнятих принципів та правил, забезпеченні повною достовірною та неупередженою інформацією

менеджменту з метою здійснення ефективного управління фінансово-господарською діяльністю підприємства та визначення стратегії його розвитку у майбутньому, забезпеченні формування та своєчасного надання інформації різним користувачам, яка міститься у фінансовій звітності, наданні обліку планомірності та послідовності, підвищенні ефективності ведення обліку на підприємстві [3, с. 31].

Основні проблеми, які виникають в бухгалтерському обліку податку на додану вартість на підприємстві наступні:

- складання та подання декларації з ПДВ, особливою ця проблема є через необхідність розподілу ПДВ між оподатковуваними та неоподатковуваними господарськими операціями;

- складність рознесення податкового зобов'язання та податкового кредиту на рахунки бухгалтерського обліку;

- блокування податкових накладних як власних, так і у контрагента, що блокує можливість формування податкового кредиту як у контрагентів так і власного.

Формування облікової політики щодо ПДВ на підприємстві доцільно проводити за наступними етапами:

- підготовчий – на першому етапі важливо визначити стратегію розвитку досліджуваного підприємства, врахувати всі особливості чинного законодавства з ПДВ та можливих змін, ознайомитися з положеннями та елементами діючої на підприємстві облікової політики з ПДВ;

- методологічний – дослідження елементів та об'єктів облікової політики в частині обліку ПДВ;

- завершальний – закріплення положень облікової політики в розпорядчому документі та контроль за її дотриманням.

До облікової політики доцільно включити наступні блоки, які відображають розрахунки з ПДВ:

- рахунки та субрахунки робочого плану рахунків, на яких обліковуються об'єкти обліку ПДВ;

- графік документообігу – визначити рух первинних документів, облікових реєстрів з метою складання та подання податкової декларації з ПДВ;
- методи оцінки вибуття запасів, які застосовуються на підприємстві («середньозваженої собівартості, ідентифікованої собівартості, нормативних витрат, ціни продажу, ФІФО») згідно П(С)БО 9 «Запаси»;
- облік тимчасових різниць – описати згідно діючого законодавства з виділенням в робочому плані рахунків підприємства спеціальних субрахунків, розробити методичні рекомендації з обліку тимчасових різниць відповідно до технологічних особливостей підприємства;
- методика визнання безнадійної дебіторської і кредиторської заборгованостей – описати порядок списання безнадійної заборгованості з використанням бухгалтерських рахунків (36, 63, 68, 64) та корегування податкових доходів, витрат і податкового кредиту з ПДВ [4];

Запропонований перелік елементів облікової політики не є вичерпними і повинні змінюватися у зв'язку із змінами законодавства з податку на додану вартість.

Література

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення 19.09.2024).
2. Кулик В.А. Облікова політика підприємства: набутий досвід та перспективи розвитку: Монографія. – Полтава: РВВ ПУЕТ, 2014. –с. 373.
3. Пушкар М.С. Теорія і практика формування облікової політики: монографія / М.С. Пушкар, М.Т. Щирба. – Тернопіль: Карт-бланш, 2010. – 260 с.
4. Чирва А.А. Удосконалення облікової політики підприємства в частині обліку ПДВ / А.А. Чирва // Облік і фінанси. – 2015. – №4 (70). – С. 67-71

Abstract: The purpose of the accounting policy at the enterprise is considered. The main problems that arise in accounting for value added tax at the enterprise are identified. The stages of accounting policy formation at the enterprise have been established. The main blocks that should be included in the company's VAT accounting policy are proposed

Keywords: accounting policy, value-added tax, accounting policies for value-added tax, stages of accounting policy formation

*Науковий керівник – ЦЕБЕНЬ Руслан,
Канд. екон. наук, доцент кафедри обліку і оподаткування,
Хмельницький національний університет,
м. Хмельницький*